

نیمه ماه رمضان؛ ولادت امام جود و سخا

از کریم اهل بیت (ع) سوال شد: کرم چیست؟ فرمود: آغاز به بخشش نمودن پیش از درخواست نمودن و اطعام نمودن در وقت ضرورت و قحطی. سوال شد: دنائت و پستی چیست؟ فرمود: کوچک بینی و دریغ از اندک.

از کریم اهل بیت (ع) سوال شد: کرم چیست؟ فرمود: آغاز به بخشش نمودن پیش از درخواست نمودن و اطعام نمودن در وقت ضرورت و قحطی. سوال شد: دنائت و پستی چیست؟ فرمود: کوچک بینی و دریغ از اندک. به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، امام حسن مجتبی (ع) کریم اهل بیت (ع) و پیشوای دوم جهان تشیع که نخستین میوه پیوند فرخنده علی (ع) با دختر گرامی پیامبر اسلام (ص) بود، در نیمه ماه رمضان سال سوم هجرت در شهر مدینه دیده به جهان گشود. به قدری بزرگ است که کریم اهل بیت (ع) لقب می‌گیرد و اسوه زهد و پارسایی، کمال، شجاعت، ایثار و ادب است و با آمدنش شادی را به خانه بهترین‌های خلق می‌آورد. جابر بن عبدالله درباره نامگذاری امام حسن (ع) از سوی خداوند می‌گوید: هنگامی که حضرت زهرا امام حسن (ع) را به دنیا آورد، به امام علی (ع) گفت: برایش نام انتخاب کن. علی (ع) فرمود: من در نام گذاری این فرزند بر پیامبر (ص) پیشی نمی‌گیرم. قناده امام حسن را خدمت رسول الله (ص) آوردند و گفتند، یا رسول الله، برایش نام انتخاب کن. پیامبر فرمود: در این نام گذاری بر خدای متعال سبقت نمی‌گیرم. پس خدای متعال به جبرئیل وحی فرستاد که محمد (ص) صاحب فرزند شد، به جانب وی برو، تبریک بگو، و به او بگو که علی نسبت به تو مثل هارون است نسبت به موسی، پس نام فرزند هارون را بر وی بگذار. جبرئیل بر پیامبر (ص) فرود آمد، تولد فرزند را از جانب خداوند بر وی تبریک گفت و گفت: خدای متعال فرمود: نام مولود فاطمه را به اسم پسر هارون نام گذاری کن. پیامبر فرمود: نام پسر هارون چیست؟ جبرئیل گفت: شبر. پیامبر (ص) فرمود: زبان ما عربی است! پس جبرئیل در جواب گفت: او را حسن نام بگذار و پیامبر نام حسن را برایش برگزید. کنیه‌اش ابومحمد است، این کنیه را پیامبر اکرم (ص) به امام حسن داد. امام حسن القاب مختلفی دارد از جمله سبط، سید، زکی و مجتبی که از همه معروف‌تر مجتبی است.

هفت سال در دامان رسول خدا(ص)

امام حسن (ع) هفت سال از زمان حیات جد بزرگوارش را درک کرد و در آغوش مهر آن حضرت بسر برد و پس از رحلت پیامبر (ص) که با رحلت حضرت فاطمه دو ماه یا سه ماه بیشتر فاصله نداشت، تحت تربیت پدر بزرگوار خود قرار گرفت. امام حسن (ع) پس از شهادت پدر بزرگوار خود به امر خدا و طبق وصیت آن حضرت، به امامت رسیدند و نزدیک به شش ماه به اداره امور مسلمین پرداختند در این مدت، معاویه که دشمن سرسخت علی (ع) و خاندان او بود و سال‌ها به طمع خلافت (در آغاز به بهانه خونخواهی عثمان و در آخر آشکارا به طلب خلافت) جنگیده بود؛ به عراق که مقر خلافت امام حسن (ع) بود لشکر کشید و جنگ آغاز کرد. امام حسن (ع) از جهت منظر و اخلاق و پیکر و بزرگواری به رسول اکرم (ص) بسیار مانند بود.

فضایل امام حسن (ع)

پیامبر اکرم (ص) به امام حسن (ع) و برادرش امام حسین (ع) علاقه خاصی داشت و بارها می‌فرمودند: که حسن و حسین فرزندان من هستند و به پاس همین سخن حضرت علی (ع) به سایر فرزندان خود می‌فرمودند: "شما فرزندان من هستید و حسن و حسین فرزندان پیغمبر خدایند".

یکی از فضائلی که در مورد امام حسن (ع) باید بدان اشاره کرد، حضور سبط اکبر رسول (ع) در موضوع مباحله است. در داستان مباحله مسیحیان نجران با رسول خدا (ص) و نزول آیه قرآن در شأن اصحاب کساء؛ امام حسن مجتبی (ع) یکی از این پنج تن به شمار می‌رود که در آن روز همراه با پیامبر (ص) بودند. نکته دیگر روایتی از رسول خدا (ص) است که در مورد امام حسن مجتبی (ع) می‌فرماید: «لوکان العقل رجل لکان الحسن» یعنی: اگر قرار باشد عقل در قالب یک انسانی و جسمی خود را نشان دهد به صورت حسن می‌بود.

از دیگر فضائل امام حسن مجتبی (ع) پناهگاه بودن برای محرومان و مستضعفان است. اهل بیت (ع) همه این گونه بودند، اما این مسأله در زمان امام حسن مجتبی (ع) قدری برجسته‌تر است و حضرت کمک‌های مستقیم و غیر مستقیمی به مردم زمان خودشان و پابرهنگان و مستضعفان داشتند. در تاریخ آمده که حضرت دو بار همه اموال خود را در راه خدا میان نیازمندان توزیع و سه بار اموال خود را با فقرا تقسیم کرد. این صفت جود و سخاوت امام حسن مجتبی (ع) و پناهگاه بودن آن حضرت برای محرومان و مستضعفان را نشان می‌دهد به همین دلیل ایشان را «کریم اهل بیت» خوانده‌اند.

غریب مدینه قربانی نادانی مردمان زمان خویش

شهادت آن بزرگوار هنگامی روی داد که جنبش منظمی بر ضد حکومت اموی شکل می‌گرفت و مبلغین و عوامل موثر آن، همان پیروان اندک و صمیمی امام حسن (ع) بودند که حضرت با تدبیر هوشمندانه خویش جان آنان را از گزند قشون معاویه حفظ کرده بود. هدف این گروه این بود که با افشای جنایاتی که در سراسر دوران حکومت معاویه موج می‌زد، روح قیام را در دل‌های مردم برانگیزند تا روز موعود فرا رسد! لذا دوران صلح امام حسن (ع) دوران آمادگی و تمرین تدریجی امت برای جنگ با حکومت

فاسد اموی به شمار می‌رفت تا روز موعود؛ روزی که جامعه اسلامی آمادگی قیام داشته باشد و این موج را به قیام سالار و سید شهادی عالم حسین بن علی (ع) رساند. امام حسن (ع) در تمام مدت امامت خود که 10 سال طول کشید، در نهایت شدت و اختناق زندگی کرد و هیچگونه امنیتی نداشت، حتی در خانه نیز در آرامش نبود.

سرانجام در سال 50 هجری به تحریک معاویه بدست همسر خود (جعه) مسموم و شهید و در قبرستان بقیع واقع در مدینه منوره به خاک سپرده شد. امام حسن (ع) از بذل جان خود دریغ نداشت، چیزی که هست، امام حسن (ع)، جان خود را در یک جهاد خاموش و آرام فدا کرد و چون وقت شکستن سکوت رسید، شهادت کربلا واقع شد؛ شهادتی که پیش از آنکه حسینی باشد، حسنی بود.

احادیثی گهربار از امام حسن (ع)

*بین حقّ و باطل به اندازه چهار انگشت فاصله است، آنچه با چشمت بینی حقّ است و چه بسا با گوش خود سخن باطل بسیاری را بشنوی.

*از حضرت پرسیده شد که زهد چیست؟ فرمودند: رغبت به تقوا و بی‌رغبتی در دنیا. سؤال شد حلم چیست؟ فرمودند: فرو بردن خشم و تسلط بر نفس. سؤال شد سداد و درستی چیست؟ فرمودند: برطرف نمودن زشتی به وسیله خوبی.

*زیرک‌ترین و هوشیارترین افراد، شخص باتقوا و پرهیزکار می‌باشد، احمق و نادان‌ترین افراد، کسی است که تبه‌کار و اهل معصیت باشد، گرامی‌ترین و باشخصیت‌ترین افراد، آن کسی است که به نیازمندان پیش از اظهار نیازشان، کمک نماید.

*خلافت فقط از آن کسی است که به روش رسول خدا(ص) برود، و به طاعت خدا عمل کند، و به جان خودم سوگند که ما اهل بیت نشانه‌های هدایت و جلوه‌های پرفروغ پرهیزگاری هستیم.

*هیچ قومی با همدیگر مشورت نکنند، مگر آن که به رشد و کمالشان هدایت شوند.

*امام حسن(ع) به یکی از فرزندان فرمودند: ای پسر! با احدی برادری مکن تا بدانی کجاها می‌رود و کجاها می‌آید، و چون از حالش خوب آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی با او برادری کن به شرط این که معاشرت، بر اساس چشم پوشی از لغزش و همراهی در سختی باشد.

*چنان با مردم مصاحبت داشته باش که خود دوست داری به همان گونه با تو مصاحبت کنند.

*آغاز نمودن به نیکی و بذل و بخشش، پیش از درخواست نمودن، از بزرگترین شرافت‌ها و بزرگی‌هاست.